

**A' ROMAI TŒSZARŒS AP. KIRALYI FELSĒG
NEK KEGYELMES ENGEDELMĒVEI.**

Iadott BÉTSĒŐL Kedden 1. Májusban 1792.

Elegyes jegyzĒsek.

Minekutánna a' Tavasz a' múlt héten az elein érő gyümöłtsőknek nagyobb részét Bétsben és egész Austriában fel-tsemegĒzte volna, már most egy néhány napoktól fogva a' leg-kellemetesebb meleg idők járnak. — A' mint írják a' 2 Magyar Hazából, az idén soholt sem fok tavaszi gyümöłts léfzen. — *Eudról* azt írják, hogy itt a' nagy szĒveltek után kemény hó-harmat esvén, nem tsak a' virĒges fákban, de még a' ki-rügyedzett szĒllő-fákban is fok károkat okozott. — Erdélyből, *Brafsótól* fogva *Kolozvárig* mindenünnen ezt írják.

A' *Purmer Húszár*, és *Kinszki* vasas Serge-i mozdolna' külső Austriába, és onnan talám küjjobb — valamint az *Efeterházy Húszár* Serge-is *Tsch Or-*
N n fzág-

szágból Máj. 10-dikén mozdúlni fog. — Ugy értjük, hogy Máj. 1-5-ö napján megint egynéhány 1000 nép vett volna úti parantsolatot. — Béls melett *Szemerlingnél* az újjanon öntött ágyúkat próbálták. — A' N. Magyar Kir. Testörzö Seregnek tudára való indulása a' jövő Péntekre haladt!

T. N. *Arad* V-megyének Közönséges Gyűése Apr. 16-dikán tartaték M. *Zsadányi* ifjabb *Aladfy* Pál Ur ö Exja Fő-ispányi elől ülése alatt, és az Ország-gyűiesére Követeknek válofztattak: T. Iső All-Ispany *Edelsbacher* Sigmund, és T. *Szaplonzay* Mihály Urak. — Ezen N. *Arad* V-gye azon 600 egélsz Országból ki-állittandó Katonák közzül a' mi réa esett már ki-állította, és a' N. *Devins* Segének által adta.

Kolozvár 22-dik Apr. — „Tegnap estvéi 11 órakor adá-ki halhatatlan nagy Lelkét ama minden tekintelben nagy Férfi Gróf *Teleky* Adám Ur ö Exja — ma *Koporsóba* tétetik, és holnap vitetik a' maga *Sirhalmához* *Londra*. Ezen történetről várjuk a' környülállásos bővebb tudósítást. — Ugy értjük, hogy *Vér Parkas* Urat-is a' *Gutta* ütötte volna meg, és így mind a' 3 Testvért ezen véletlen nyavallya érte volna.

Zala *Egerszeg*. 24. April 1792. Ezen folyó Honapnak 18 dik napján tartatott ezen Ns *Vármege*-ben *Kanisai Mező Városban*, Néhai *Tettes* Ns. és *Vzlő Pallini Inkey Boldisár* Urnak halotti *Pompája*, jóvál későbbben szomorú Halálának napjánál, mivel sok Méltóságos és Nemes Familiákkal lévén vérségi öfzve-köttetése, a' gyászos Feleket szükséges volt be várni: de egyébaránt is a' gazdag készületl, és szép rendel intézett pompa, nem két-harmad napot kívánt előre, úgy lévén mindenek ezen gyász Innepen intézve, a' mint azt egy ilyen különös emlékezetű Halottnak tekintete kívánta és érderallete. A' Szent Ferencz Fijainak Templomában tartatott az ájtatosság, az öfzve sereglett felsőbb, közép, és alsóbb rendű tisztelőknek olly nag számú gyüleketében.

ber, millyenre a' most tisztelt Atyák, magok Klastromában nehezen emlékeznek. — A' Boldogútna! Özvegyje, és nyolcz élő magzati, a' hozzájuk tartozó bíralmas felekkel egész Gyászban jelentek-meg. — A' Szent Misét Püspöki süveg alatt (sub Infula Pontific.) mondotta Fő Tisztelendő Mező Szegedi Szegedy János Felső örfü Praepost Ur, igen-érékeny-szomorú Muzsika szó alatt. — A' Koporsó mint-egy más-fél ember magasságnyira a' nagy óltár előtt fel-volt emelve, és a' holzfájában, mind a' két oldalán, sűrűen hét sorú viaz Ggyertyákkal világosítva (és czimerekkel ékesítve) mellyek mind igen szép munkájú, és tsak éppen ezen szomorú pompára készült tartókban égtek a' Szent Mife végeztéig. — Az alatt közel három százig való vastag viaz Gyertyák, és ugyan annyi, tafotára fektett nemesi czimere a' meg-hólnak, olztozottak: az Isteni tisztelet végeztével pedig az alább említett halotti Predikatio is nyomtatásban. Mennyi lett légyen a' kívülről bé-gyült sokaság, meg-tettik abból: hogy az ebédkor az Uraság' Házánál, a' Főbb rendűek' és szomorú felekezet' számára kilenzven személyre, Klastromban pedig a' több tisztelőknek száz húsz személyre vala alztal terítve, és kevés hely maradott üresen. Ne gondolja pedig a' Kurir vagy azt, hogy nints helyje a' közönséges újságokban egy ilyen nevezetes Halottról való hir adásnak, vagy azt, hogy szükségtelen az ilyen halotti Pompa egy nemes Ember' halálának meg-tisztelésére. Mert Inkey Boldisár Ur, a' mellett, hogy világi tekintetre is nagy és Fő Ember volt, négy nemes Vármegyének Törvény-Tábla-Birája, egynek pedig (Zalának) volt-Vice Ispányja, egy nagy hűrű és különös szerentséjű Gazda, 's Östöl maradott Javainak, ötven — hatvan-ezer forint esztendőnként való jövedelemre okos szaporítója: vóltak olyan virtusi is mellyek nagy emlékezetet érdemlettek; ő vólt az, a' ki már közönséges Ujságokban is ditsértetett, hogy a' régi Magyar viseletnek bej hozása végett Jobbágyainak tsákokat olztoztatott: ő az, [a' ki a' szükség

ség idején marháját meg-tizedelte, és szegény jobágyinak ki osztotta, sőt mikor a' marhákból egy szegénynek nem jutott, annak, azt a' minék jutni kél vala, kezzel penzel fizette: jó téteményivel azomban diltsekedni nem szeretett, sőt ha el-kerülhetne, nyilván nem is tselekedte; úgy-hogy holtta után, hiteles jelentésekből, sokkal bővebb ember-szeretete őt világosságra, mint a' mennyit tartott a' Világ földel; maga azomban magára nézve nagyon tudta 's okosan hitte, és másokkal is el-hitette, hogy a' természet kevéssel meg-elégzik, és a' kinek száz annyi van mint a' szegénynek, nem szükség hogy ház annyit egyék, igyék, mint a' szegény. A' mintezt, egy igen bölts Predikatzióban, de egyfersmind minden tekintetben talpra esett Oratzióban, igen szépen elő adta ugyan azon alkalmatossággal nagy Tifzteletű Hajas István Veszprémi Plebanus és Espereli Ur (a' Textus volt: Tit: 2: w. 12, 13. *Megtagadván az Istentelenséget és a' világi kívánságokat, józanon, és igazán, és áttatosan, eljünk e' világon, várván a' boldog reménységet, és a' nagy Isten' s a' mi idevezítő Jesus Krisztusunk' ditsőségeinek eljöretelet.*) A' kinek azon nemes munkája lett leg-nagyobb díszére az egész halotti pompának. Melly Predikatzió hallására, mind a' boldogúlnak mind az Oratornak tífztelességére ez egy-nehány sor verset írta Horvath Adám.

Sok él (sok akkor kezd élni) kit koporsóba zárnak
Hajas István életet ad *Inkény Boldisárnak*;
 Az okost sok nyelvek alól egy bölts nyelv fel-öldozza,
 Setéttel takart virtusit világosságra hozza.
Inkelyt a' hir *Gazdag-nak*, 's tsak *gazdá-nak* hirdette,
 'S *Imé Hajas*, egy *Keresztyén Philosophussá* tette,
 Be-tölt tehát, boldog halott! az, a' mit utóljára
 Kértél Istentől, az Isten több ezer áldására:
 Nem tsak mennyben — de köztünk is nyertél örök
 életet,
 'S elevenen festett élted, soknak tükör lehetett,

A' kik kívül mást mutatnak , 's a' sctétben mást
tefznek ,

Jó nevek van életekben, de roszszul tselekefznek. —
Boldog vagy *Jakev!* boldog lelketlen tested' pora,
Hogy éltednek hóltod után *Hajas* lett Oratora.
'S ha *Homerust Achillesnek* nagy *Sándor* irigylette;
Neked *Hajast* sok tettelett Szent, Bölts irigyelhette.

China és az Orosz Birodalom. — Ez ritka Arti-
kulus az Europai Ujságokban.

A' *Chinaiak* nagyon hasonlittanak a' magokkal
való meg-elégedésre nézve az Anglus nemzethez.
Nem fokát búsúlnak rajta, ha az Europaiak nem
tudnak-is róllók semmit. A' *Jésuiták* tsak voltak
Chinában. A' roppant *Orosz Birodalom*, mely Nap-
nyúgott felől *Lengyel Országgal* határozódván, Nap
keleten a' *Chinai Tsászárságnál* jóval meszszebb nyú-
lik, és a' melly minden Europai Fejedelmek köz-
zül ezen Nap keleti kevély nemzetségnek szomszéd-
ságával egyedül ditsekedhetik, alig viheti véghez,
hogy tsak némü-némü kereskedés és egyezés for-
mát-is tarthasson ezen nemzettel. Nintsen egy rit-
kább dolog, mint a' *Chinai Státusnak* valamelly Eu-
ropai Hatalommal való Traktáját, és ehez küldött
írását olvasni. Most egy írást küldött a' *Chinai* Kor-
mányfék *Péttersburgba* az *Orosz Senatushoz*, mely
a' maga ritkaságáért-is ugyan, de különösön azért-
is méltó az olvasásra, mivel reménséget ad nekünk
Europaiaknak, hogy talám ez után az *Oroszok* által
ismét hallunk ha tsak ritkán-is valamit ezen hires
Chinai nemzetről. A' Levél ez: „

„ Mi (a' *Chinai Kormányfék*) jelentést tettünk
a' mi Tsászárunknak az *Orosz Senatusnak* azon ki-
vánságáról, melly szerint ti vélünk, a' szélen való
kereskedést ismét meg ujjítani, baráttágon és bé-
kekségesen élni kívántok. Ó nekünk azt parantsolta
néktek tudtotokra adni, hogy mi az *Orosz* nemzettel
ismét el-kezdhetjük a' kereskedést olly fel-tétel al-
latt, ha a' dolog jó rendel menni, és a' békekség
örökösön helyre állittatni fogna. Ellenben ha is-
mét

mét igazságtalanságok mennének véghez, már akkor ezen kereskedés minden reménség nélkült örökre bé fogna záratni. A' tolvajok és egyéb bűnösök, ha hozzánk tartozó személyek lesznek, általunk ítéltsenek és büntettsenek - meg, a' ti hozzátok tartozók ti általatok. Rendelleyetek biztosokat, kik a' miéinkekkel tegyék - meg a' rendeléseket, hogy a' régen félbe szakadott kereskedés ismét fel-álhasson, és a' két Tsászfárságok között egy örökös meg egyezés álljon lábra. 's a' t.

Azt írják, hogy a' *Südermanlándi* Hertzeg a' *Svéd* Regens már közönségesen ki-hirdettette volna, hogy magát a' *Frantziák* dolgába tellyeséggel belé elegyíteni nem fogja, hanem minden erejét az igazgatása alatt lévő *Svédziának* tsendefiségben való tartására fogja fordítani.

A' *Török Birodalomból* ezen hónapban *Triesten* keresztül egy 179 főből álló szerentsélen fereg érkezék *Láybachba*. Ezek a' *Török* határ-széleken estenek vala fogságba, melly alatt már 4 esztendő-től fogva nyögtenek. 103 afszony és 19 férjfi személy volt közöttök, még pedig 13 férjfi és 13 afszony gyermekek 8 esztendőn alott, 11 férjfi és 20 leány gyermekek pedig 8 esztendőn fellyül valók voltanak. Ezek *Láybachban* a' sok nép előtt közönségesen vendégelttettenek-meg, és 243 forintokat nyertenek ajándékban. Innen alább indittattak *Temvár* felé.

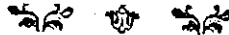
Az *Avénioi* Pátriota fogjokról azt jegyezhetjük-meg, hogy ezeket a' nép, a' tömlöztöt fel-törvén, még az előtt ki-botsát-itta vala a' fogságból, minek előtte a' Nemzeti-gyűlés az ő el-botsáttatásokat meg-határozta volna. A' feje ezeknek *Jourdán*, ki most már azért, hogy az *Avénioi* Revolútiókor az embereknek nyakokat kimilletlen tudta vágni és vágatni, *nyak-nyeső Jourdánnak* nevezte-tik, ki-szabadulása után egészsz triumfussal kísérték-bé *Arlesbe*, és a' *Marseille*-béliek által mint a' leg-nagyobb győzedelmes, széllyel hordoztatott a' város-

városban. Egyéb aránt a' Frantzia környülállások most sem jobbak, mint ez előtt egy honnappal voltak. Most is tsak azt kérddhetné valaki; hát hogy lesz már? 's most is tsak azt a' feleletet venné: hogy várokozzék még egy keveset a' tudakozodással.

Hogy a' Pápa a' második *Balláját* által a' Frantzia — — — Papoknak 60 napokat engedett légyen, már jo részt vagyon tsak annak 60 napja, hogy mi is ki-hirdettük, és így nem sokára fog a' 3-dik Bulla is következni. Azt mondják, hogy némelly Papok a' másodiknak ki-hirdetése után viszfázvonták a' magok hazafiságokrol le-tett ugy nevezett Pátriota hiteteket.

Anstria Belgiumbol ezeket írják. — A' Löveni Komendanshoz Gen. Mikovinihez égy parantsolat érkezett Brüsffelből, hogy Apr. 20-dikáig 12 ezer Pruszszus katanák fognának oda Lövenbe meg-érkezni, kiknek tehát a' Tanáts szállást készíteni el ne mulassa. A' Fő Kormányozoktól is érkezett ugyan akkor nem tsak Lövenbe, hanem *Mekhelnde* 's más városokba is rendelés az iránt, hogy az érkezendő Pruszszus Sergek ugy láttassanak, fogadtassanak és tartassanak, valamint a' *Ferentz Király* Sergei. — Az ide való Belga Státusok meg-változtatták a' magok gondolkodásokat, és közelebbrol e' következő punktumokkal inditottanak egy Követet Béts felé — 1.) Hogy mind a' hátra lévő, mind a' rendes *Subsidiumnak* meg-fizetésére készek vólnának. — 2.) Hogy a' Revolútió miatt mind ő Felségének, mind némelly magános személyeknek okozott károkat meg-fizetni, és ez által a' népet nem terhelni akarván, ebben a' részben a' magok prærógativájokról le-mondanak, 's a' papi Státus is azt, a' mi fogyatkozás még hátra tanálna lenni, maga ki-fogná pótolni. — 3.) Hogy *Károly* fő Hertzegnek minden esztendei ajándékba 300,000 Belga forintokat fognának fizetni. — 4.) Hogy ő Felségtől, a' fő Tanátsból ki-rekesztetett 5 Tanátsosoknak viszfázvontatásokat kérnék és reméllenék. —

Már

Már így csak remélhetjük Belgiumban-is a' békeséget.

Tudósítás.

Bihar Vármegyében, *Dioszeg* Uraság részéről kinek kinek jelentetik, hogy minekutánna a' nevezett Mgos Uraság a' híres Gróf *Dietrichstein* közel Debretzenhez *Hofszú Pályán* lévő Ménesében 130 darab Lovait Licitáció által el-adni eltökéllette volna, három bizonyos napokra, úgy-mint Májusnak 14-dikére és Juniusnak 4-dikére és 25-dikére ezen folyó éltendőben 1792-ben határozottatott.

Ezen Lovaknak száma között találatnak 8 szép Mén-lovak, mellyek minekutánna illendően meg-betsültenek, ároknak harmad része el-hagyása után, 100 forintoktól fogva 300 forintokig fognak adattatni. Öt 5 éltendős Tsödörök 120 forinttól fogva 180 forintokig. Nyóltz két és egy éltendős Tsödörök Tsikok 20 forinttól fogva 75 forintokig, 70 rész szerint tsikós, rész szerint terhes Kantzak 16 éltendős koroktól fogva 4 éltendős korokig, és 15 forinttól fogva 100 forintokig. És 24 három éltendős koroktól 1 éltendős korokig való Kantza Tsikok, az utobbiak-is azon képpen, mint az első fognak a' tartott illendő betsü után, és harmadik része el-hagyása után Licitatoria botsáttatni, és a' Collicitáns Uraknak egy egy darab a' meg-betsült áron aloll-is által botsáttatni. — A' Vévök azért a' meg-nevezett napokon *Hofszú Pályán* a' hol a' Ménes tartatik, meg-jelenjenek, a' hol a' Licitáció mindenkor reggel 9 órától fogva 12-ig, és dél után 3 órától fogva 6-tig fog tartatni.